МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Мін'юст
вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: http://www.minjust.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Міжрегіональні управління Міністерства юстиції

Міністерство юстиції України з метою формування єдиної практики застосування законодавства у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань і враховуючи непоодинокі звернення суб'єктів державної реєстрації стосовно надання роз'яснення щодо внесення змін до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр) в частині організаційно-правової форми судів повідомляє.

Слід зауважити, що питання стосовно визначення організаційно-правової форми такої юридичної особи, як суд має розглядатися з урахуванням положень законодавства, що діяло на момент його створення.

Як вбачається з листів суб'єктів державної реєстрації, підставою для звернення до Міністерства юстиції за роз'ясненням стосовно внесення змін до Єдиного державного реєстру щодо організаційно-правової форми судів став лист Державної судової адміністрації України, який ґрунтувався на зверненнях судів щодо неможливості здійснити бронювання військовозобов'язаних працівників засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (портал Дія).

Основна проблема полягала в технічній неможливості здійснити відповідне бронювання у зв'язку з наявністю в Єдиному державному реєстрі відомостей про різні організаційно-правові форми судів (як юридичних осіб публічного права).

З метою з'ясування всіх обставин було проведено нараду за участю представників Міністерства юстиції України, Міністерства економіки України, Міністерства цифрової трансформації України та Державної судової адміністрації України, за результатами якої узгоджено таке.

Згідно з відомостями, які містяться в Єдиному державному реєстрі, щодо судів у різний проміжок часу вказувалась різна організаційно-правова форма, а саме: «державна організація (установа, заклад)», «орган державної влади», «судова система» та «суди».

Класифікація організаційно-правових форм господарювання, затверджена наказом Держстандарту України від 22.11.1994 № 288 (була скасована наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої

СЕД АСКОД
Міністерство юстиції України
№ 54092/8.4.3/32-25 від 15.04.2025
Підписувач Ференс Олена Миколаївна
Сертифікат 382367105294AF9704000000DE6401004C620803
Дійсний з 29.10.2024 16:09:12 по 29.10.2025 16:09:12

політики № 97 від 28.05.2004), містила такі організаційно-правові форми, як організація, заклад, установа, до яких було віднесено організаційні структури, які не займаються підприємницькою діяльністю; фінансування робіт, пов'язаних з їх діяльністю, здійснюється за рахунок асигнувань, що виділяються з державного бюджету або з місцевого бюджету адміністративно-територіальних одиниць. Відповідно судам, які створювались в період дії вказаного Класифікатора, присвоювалась організаційно-правова форма «установа» (код 420).

З набранням чинності наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.05.2004 № 97 була виділена така організаційно-правова форма, як «державна організація (установа, заклад)».

Також звертаємо увагу, що наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 19.06.2015 № 615 «Про затвердження Зміни № 4 до національного класифікатора України ДК 002:2004» виокремлено нову організаційно-правову форму «судова система» із кодом 415. До вказаних змін у Класифікаторі щодо такої організаційно-правової форми, як «орган державної влади» було зазначено, що державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.02.2021 № 369 «Про затвердження Зміни № 7 до національного класифікатора ДК 002:2004» змінено назву організаційно-правової форми «судова система» на «суди».

Враховуючи зазначене, у різний проміжок часу при створенні суду вказувалась організаційно-правова форма, яка відповідала Класифікатору в той період.

При цьому жодним нормативно-правовим актом не встановлюється обов'язок та процедура щодо зміни організаційно-правової форми юридичної особи, встановленої їй під час державної реєстрації, у випадку, якщо були внесені зміни до Класифікатора, крім випадків, якщо ці положення передбачені законом, який регулює відносини у сфері створення та діяльності певного виду юридичної особи.

Без встановлення окреслених вище особливостей діють загальні правила, які встановлені статтями 104 та 108 Цивільного кодексу України щодо того, що зміна організаційно-правової форми юридичної особи відбувається через процедуру реорганізації шляхом перетворення.

Стаття 32 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» встановлює порядок виправлення помилки, допущеної суб'єктом державної реєстрації, або помилки, яка була внесена у зв'язку з наявністю помилок у документах, на підставі яких були внесені такі відомості.

Враховуючи вищенаведене, на сьогодні відсутні правові підстави щодо внесення змін до відомостей Єдиного державного реєстру в частині організаційно-правової форми судів, крім випадків виправлення помилки. Наявність в Єдиному державному реєстрі організаційно-правової форми, відмінної від «суди», не є юридичною перешкодою для сприйняття судів саме як органів судової влади.

При цьому юридичні перешкоди у здійсненні бронювання працівників судів, щодо яких у відомостях Єдиного державного реєстру зазначена організаційно-правова форма, відмінна від «суди», відсутні.

Водночас у разі, якщо державним реєстратором вже внесені до Єдиного державного реєстру зміни в частині організаційно-правової форми суду, така дія не потребує виправлення до попереднього значення.

Просимо зазначену інформацію довести до відома суб'єктів державної реєстрації та провести відповідну інформаційно-роз'яснювальну роботу з порушеного питання.

Заступник Міністра **Олена ФЕРЕНС**

Оксана Трійчук 233 64 95